

saavidt vundet Seir, som det er lykkedes dem at faae begyndt med Indførelsen af saadanne fremmede Racer her i Landet, samt med at forsøge Krydsninger i en større Udstrækning mellem disse Racer og vor egen Race. Efterat disse Forsøg have været fortsatte i nogen Tid, reiser sig igjen det Spørgsmaal: Ja, men er nu Forsøget lykkedes? Der finde vi da atter forskjellige Meninger; Nogle sige Ja, Andre sige Nei; jeg troer imidlertid, efter den Kundskab herom, som jeg har kunnet indhente, at de fleste Stemmer ere paa deres Side, som sige Ja, som mene, at Forsøget virkelig tegner til at ville lykkes. Paa den anden Side kan jeg dog ikke nægte, at der ogsaa er Stemmer, der have en betydelig Vægt, som ere vaklende i denne Henseende, som endnu ikke ville anerkjende, at Forsøget er lykkedes. Her er det, jeg mener, at Staten bør træde til; thi Forsøg af den Art og i det Omfang kunne ikke udføres af Private saaledes som de skulle udføres (Jespersen: Af Foreninger!), heller ikke af Foreninger. Den private Mand og den locale Forening kan kjøbe en enkelt Hingst eller nogle faa Hingster, og gjøre Forsøg med dem i en vis Kreds, i en vis Deel af Landet, men Forsøget bliver da altid indskrænket og ufuldstændigt, og kan ikke anstilles i det Omfang og heller ikke let med det Overblik, som er nødvendigt, naar man derigjennem virkelig skal komme til et Resultat. Altsaa, jeg mener, at vi bør søge, at Staten bringer det dertil, at man kommer til en bestemt Indsigt i, om det er nyttigt, om det virkelig er gavnligt, og paa hvilken Maade og under hvilke Omstændigheder og Forhold det er gavnligt, at en saadan Krydsning finder Sted. Naar først Staten ved sin Understøttelse har bragt det dertil, har Befolkningen og de forskjellige Foreninger rundt om i Landet Noget at bygge paa; da kan man ialtsald hjælpe dem til at tilveiebringe de Tillægsdyr, som ere nødvendige til Racens Ophjælpning, men da mener jeg ogsaa, at Statens Opgave er endt.

Denne Grundfætning troer jeg nu maa finde Anvendelse saavel paa Landstutteriet som paa Stamstutteriet. Med Hensyn til Landstutteriet, er det jo bekendt, at der gjennem dette væsentligt forsøges at indvirke paa vor danske

Race ved Krydsning med en vis bestemt engelsk Race. Jeg troer, at det ligger i Lovforlaget ogsaa at tage Hensyn til andre Racer, ogsaa ved andre Racer at forsøge paa at forbedre Hesteavl, og jeg mener, at et saadant Forsøg vil kunne være tilfredsbringende. Med Hensyn til Stamstutteriet derimod ere Forholdene noget anderledes; thi der gaar Spørgsmaalet fornemmelig ud paa, om man kan frembringe her i Landet Fuldblod og vedligeholde en Afstammen deraf paa en saadan Maade, at det bliver tjenligt til Forbedring af Hesteavl i det Hele taget. Jeg maa gjøre den ærede Rigsdagsmand fra Bogense (Jespersen) opmærksom paa, at den nærværende Tilstand af det frederiksborgske Stutteri er bevirket derved, at man tidligere ikke tilstrækkeligt har fastholdt det Diemaal, som Stutteriet bør have; man har nemlig bortfolgt fra Stutteriet Alt, hvad der blev frembragt — der har isørigt været en kongelig Bestemmelse for, at det skulde stee — og saaledes har man ikke været istand til at vedligeholde Stutteriet, men er bleven nødt til nu at indkjøbe Heste andetsteds fra. Altsaa det er Opgaven at komme til en klar Erkjendelse af, om Heste af denne meest udmærkede Race kan frembringes her i Landet, og dernæst, om man ved Parring mellem denne Race og den paa Stutteriet allerede værende, hvoraf der høves nogle Exemplarer tilbage, kan, som det nu i høi Grad er blevet sandsynligt, tilveiebringe en Race Halvblods, som har aldeles konstante Egenskaber, og som af de fleste sagkyndige Mænd, som have gjort sig bekendte dermed, ansees for ogsaa paa sin Maade at kunne have en overordentlig gavnlig Indflydelse paa vor Hesteavl. Disse Spørgsmaal kan ingen privat Mand klare; ingen privat Mand kan overtage Frederiksborg Stutteri og der holde de Heste, som ere nødvendige for at bringe dette Spørgsmaal til en fornuftig Afgjørelse; men Staten kan gjøre det; Staten kan, naar den vil paatage sig i en vis Række af Aar mod en moderat Beføstning at holde Stutteriet vedlige, virkelig sørge for, at disse Spørgsmaal blive tilfredsstillende besvarede. Viser det sig da, at Svaret falder benægtende ud, viser det sig, at man ikke er istand til her at frembringe det Nødvendige i